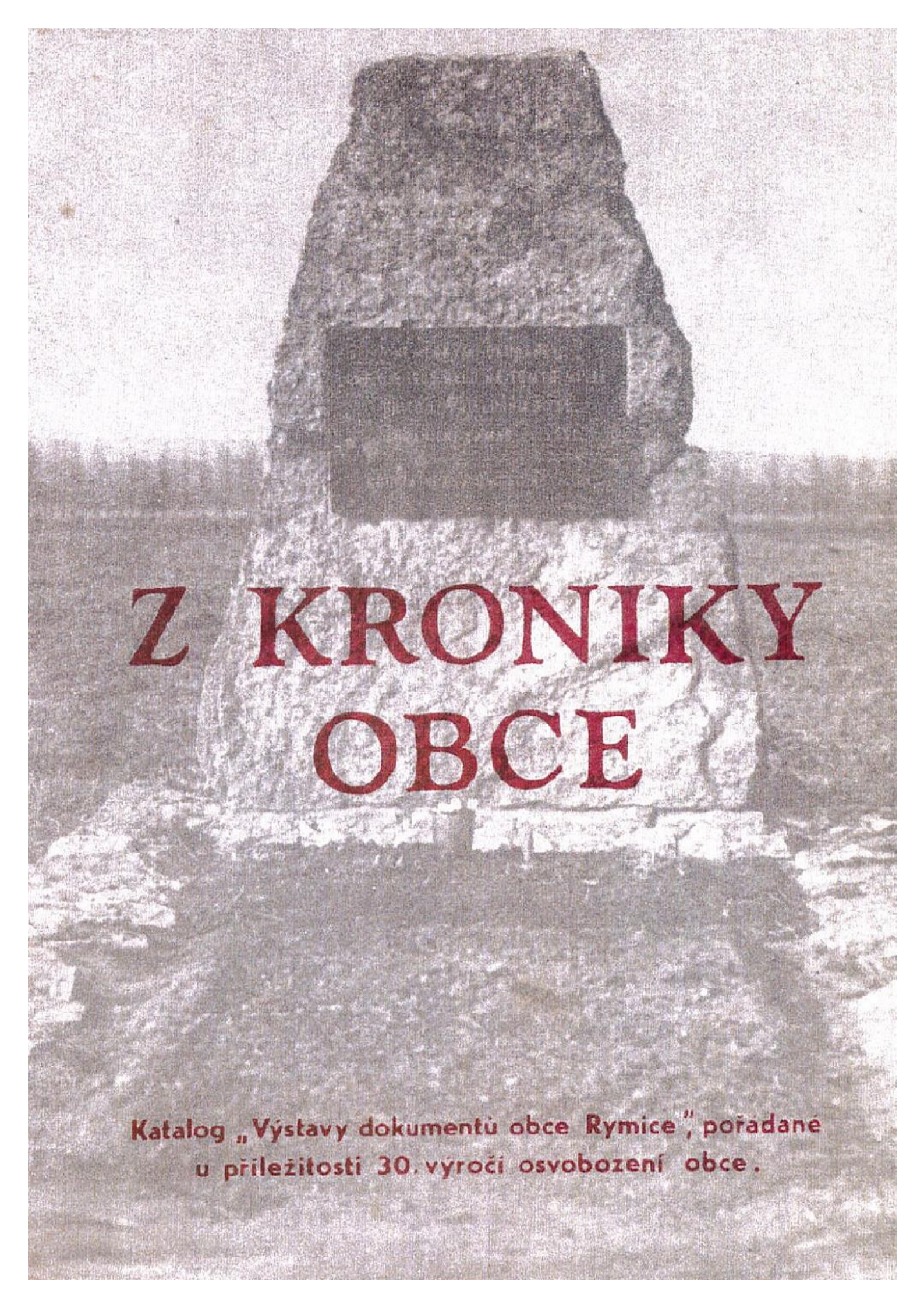

Z KRONIKY OBCE

Katalog „Výstavy dokumentů obce Rymice“, pořadáné
u příležitosti 30. výročí osvobození obce.

Ú v o d

Píše se rok 1975, ve kterém slavíme památné a historické výročí národně osvobozenického boje našeho lidu, vrcholící osvobozením vlasti hrdinnou Sovětskou armádou. Všichni jsme si dobře vědomi, že bez Sovětského svazu a jeho vítězství nad fašistickým Německem bychom nedosáhli osvobození z tvrdé nacistické poroby, že bez jeho pomoci a účinné podpory nebylo by myslitelné vítězství naší národní a demokratické revoluce ani úspěšný nástup k budování nové sociálně spravedlivější společnosti v socialismu.

Slavné a památné výročí naší vlasti nás přiměla k tomu, abychom pro naše spoluobčany vydali u příležitosti výstavy dokumentů svědectví o 17 padlých čs. vojácích, kteří v předvečer osvobození položili u naší obce své životy. Chceme, aby tyto řádky byly trvalým zdrojem poučení i vzpomínek pro všechny občany, hlavně však pro mladší generaci, pro kterou slovo válka je jen vzdálený pojem.

Tato publikace byla sestavena ze vzpomínek místních občanů, dopisů příbuzných po padlých a vzpomínek žijících přímých účastníků tohoto boje.

S e z n a m p a d l ý c h

vojín	Alexandr	A d o f
vojín	Evžen	Č a p e k
vojín	Štefan	Č e r v e ň
vojín	Ján	F i r e n c
četař	Jaroslav	H o l u b
vojín	Štefan	H r a d i s k ý
vojín	Štefan	K u r y l i á k
svob.	Štefan	M i c h a l k a
	Jaroslav	M u c h a
vojín	Česlav	P i c h r t
vojín	Julius	P o v o d a
rotný	Josef	P r o k o p
četař	Pavel	Š e d í k
vojín	Josef	T o b i s
vojín	Alexandr	T o m á š
des.	Štefan	V a r g a
vojín	Ján	Z i z e ň

Začal se psát rok 1945. Poslední válečná zima. Německá armáda ztrácí půdu pod nohama, boje se přenesly na Slovensko. Konec války se neúprosně blížil. Po krutých akcích proti partyzénům na podzim roku 1944 v Beskydech se fronta stále více přibližovala. Německá vojska ustupují. V dubnu 1945 jsme již slyšeli vzdálené dunění děl a časté přelety sovětských a ostatních spojeneckých letadel, jež znamenaly, že se konečně blíží svoboda. Nastal začátek měsíce května. Pozorovali jsme přesuny dezorientovaných německých vojsk. Bylo slyšet občasné detonace, kdy Němci rozrušovali komunikace, ničili mosty, pálili a ničili co se ještě dalo. Bohužel i u naší obce nám ještě v poslední chvíli ukázali svoji pravou tvář.

V obci Rymice byla asi čtyři dny ubytována ustupující německá vojska, která měla za úkol zpomalit rychlý postup sovětských vojsk. Připravovali se k odporu a budovali kolem naší obce zákopy. V těchto zákopech nepřetržitě hlídkovali. Občané obce se zdržovali ve sklepích a velká část ve sklepních prostorech pod tvrzí.

To osudové ráno dne 6.5.1945 bylo tiché. Část občanů již měla dojem, že německá armáda z obce zmizela. Statečnější vyšli z úkrytů a s velkým napětím čekali na příchod našich osvoboditelů. Blížila se 13 hodina.

Dvě vojenská auta osvoboditelů vyjela z Holešova směrem k naší obci. Pomalu se přibližovala a někteří občané se chystali vyjít jim v ústřety. Bohužel jejich obrovská radost jít přivítat ty, na něž s takovou touhou téměř šest let čekali, netrvala dlouho.

Auto se přiblížila na 500 m od obce a najednou zazněla silná střelba. Začaly střílet po autech skupiny Němců, ukryté v zákopech kolem obce. Nastala poslední msta fašistických vojsk. Zděšení občané se rychle vraceli do svých úkrytů a s hrůzou naslouchali silné střelbě. Byl to nerovný boj. Na jedné straně zkušení němečtí vojáci dobře v zákopech krytí, s množstvím zbraní a střeliva a proti nim omáčky dvou vozů s nic netušícími vojáky jen lehce vyzbrojení. První auto po zásahu pancéřovou pěstí začalo okamžitě hořet. V silné palbě seskakují vojáci z obou aut. Všichni, kteří měli zbraně a nebyli těžce raněni opětovali palbu. Střelba z německé strany se stává výraznější a čs. vojákům dochází střelivo. Sahají po posledním - ručních granátech. Němci se blíží k silnici a od Olší jim přichází další posily. Čs. vojáci bojují proti velké převaze svůj poslední boj. Je mnoho mrtvých a nezbývá než ustoupit. Za zuřivé palby Němců se stahuje část čety směrem na Bořenovice, zbytek vojáků příkopem zpět k Holešovu. Dodnes nám nikdo ze zachráněných vojáků nemůže

vysvětlit, jak se mohlo stát, že tak hustou palbou prošli a že se ještě údajně jedenáct z nich zachránilo.

Na bojišti zůstalo 17 padlých a raněných. Pět vojáků bylo zajato a odvezeno na německé velitelství, které bylo ve dvoře statku. Z těchto pěti byli dva bestiálně usmrceni a upáleni na silnici mezi Rymicemi a Kostelcem. Byli to: Vasil Gera a Michal Filákovský. Tito jsou pochováni v Kostelci u Holešova. O osudech zbývajících třech vojáků nám nebylo dlouho nic známo. Po usilovném pátrání za pomoci tisku se nám podařilo zjistit jména dalších zajatých, kteří se takřka neuvěřitelně zachránili. Jsou to: Štefan Belloň a František Perníček. Poslední pátý zajatý je pravděpodobně pohřben na hřbitově ve Svitávce. Byl to Josef Jirout, příslušník I.čs. armádního sboru, jehož tělo bylo nalezeno poblíž obce Svitávky u Boskovic nelidsky umučené. Z dalších údajně jedenácti zachráněných se přihlásili jen dva. Jsou to: tehdejší desátník Antonín Kačírek a Anton Jurčo. Jak se jim podařilo dostat se z obklíčení se dočtete v další kapitole - vzpomínky Antona Jurče. Zbývajících devět vojáků se neozvalo na žádné výzvy a jejich existence zůstane pro nás pravděpodobně již nevysvětlena.

Vrátíme se zpět k tragické události. Po skončení střelby vrací se Němci zpět do svých zákopů. Jsou zneklidnění vzniklou situací a obávají se příchodu Sovětské armády, která se neúprosně blíží. Navočer byla německá hrůzovláda skončena drastickým dobíjením a rebováním těžce raněných a mrtvých vojáků.

Mezi občany byly velké obavy o osud obce. Se strachem čekali na příchod příštího dne. Ihned po ránu začala dělostřelecká palba obou front, která trvala až do odpoledních hodin. V naší obci bylo poškozeno několik objektů, mezi jinými věž kostela, kde měli Němci pozorovatelnu, domek Aloise Gaji, Julia Kani a mnoho dalších. Při této přestřelce utrpěl smrtelné zranění rymícký občan Ignác Hejníček. K večeru 7.května nastal mezi Němci velký chaos a rychlý ústup směrem k Přerovu. Boj o naši obec končil.

Nyní objasníme stručně jak se stalo, že došlo u naší obce k tak tragické události.

Brzy ráno dne 6.května dostal velitel čety rotný Josef Prokop ve Valašském Meziříčí rozkaz, aby s mužstvem, jež mělo něco přes třicet vojáků, postupoval směrem na Holesov, který byl již osvobozen. Tam měl vyčkat dalších rozkazů. Dvě auta I. brigády čs. armádního sboru, které velel generál Karel Klapálek s příslušníky spojovací čety se rozjela. Jel s nimi i nový člen,

partyzán Jaroslav Mucha z Leskovce. Do Holešova dorazili dobře a byli velmi srdečně přivítáni tamními občany. Velitel čety rotný Josef Prokop odešel k regulčíkovi, od něhož dostal informace, že další tři vesnice za Holešovem jsou již osvobozeny, že nepřítel dál ustupuje. Proto dal rotný Prokop rozkaz k nasednutí a odjezdu. Na samém okraji města přejíždějí most, jež je velmi poškozený. A toto byl ten osudný omyl. Byly osvobozeny tři obce ovšem směrem na Hulín a ne na Přerov, kam se pustila četa rotného Prokopa. A toto nedorozumění stálo naše hrdinné osvoboditele dalších 17 životů. Jako první padl se zbraní v ruce velitel čety rotný Josef Prokop.

Tímto skutečným příběhem chce MNV Rymice připomenout a uctít nezapomenutelnou památku všech známých a neznámých hrdinů, kteří za naši svobodu položili své životy a zároveň vyjádřit poděkování sovětskému lidu, jež pro tuto svobodu přinesl nesmírné oběti.

Ráno, 8.května, přichází od sousední obce Količína první průzkumník čs. brigády v hodnosti četaře. Vstříc mu běží rozechvělí občané, kteří plakali radostí. Tiskli mu ruce s vědomím, že přináší konec válečné tyranie. Další společná cesta vede na místo hrdinného boje našich vojáků. Naskytl se jim hrozný pohled. Sedmnáct mrtvých a zohavených chlapců po různu

ležících v příkopu a kolem Vlachova kříže. Rozházené osobní věci, fotografie a dopisy od jejich nejbližších, rodičů, dětí a manželů. A zde se nám všem v plném světle projevily jen v nepatrné míře způsoby německých nadlidí. Byl to pro naši obec velmi smutný konec války.

Poněvadž v pondělí po celý den pršelo a bylo poměrně teplo, těla padlých vojáků byla již v částečném rozkladu. Po tři dny nebylo možno z řad rymických občanů zjistit ani stav ani počet obětí. Proto bylo v úterý dne 8.května potřeba urychleně zařídit lékařské ohledání mrtvých a pohřbení. V obci se nacházel Dr. Josef Kaňa, který bydlel u svého bratra. Tento ochotně provedl ohledání a zprávu nadiktoval rymickému občanovi Františku Horákovi, který ji zapsal. Původní zápis je zachován a taktéž v publikaci zveřejněn.

Ještě téhož dne dovezlo několik rymických občanů z Holešova rakve a za pomoci členů tehdejšího požárního sboru mrtvé uložili do rakví. Pak je koňským potahem odvezli ke kostelu, kde již rymickými občany byl pro ně vykopán společný hrob. Všechny tyto náročné práce se podařilo zvládnout v jednom dni a v 18 hod. se za velké účasti rymických občanů konal pohřeb těchto obětí. Byl to pohřeb, jímž všichni občané vyjádřili svou velkou úctu k těmto 17 hrdinům, kteří v předvečer svobody zaplatili tak velkou daň. Za naše

občany se s padlými rozloučil ředitel obecné školy Josef Vičík, který jménem všech občanů slíbil, že padlí nebudou nikdy zapomenuti a že jejich oběti budou vždy varováním pro všechna další pokolení. Po projevu vojenského zástupce a za zvuku salv byli padlí pohřbeni uprostřed vesnice a na jejich hrob byl již v příštím roce postaven nový pomník.

Následující den po pohřbu byl nalezen v poli necelý kilometr od místa boje těžce zraněný voják. Byl ošetřen MUDr. Josefem Kaňou a koňským potahem odvezen do Holešova, odkud pak byl odvezen do nemocnice do Gottwaldova (tehdejšího Zlína). Pátrali jsme i tam po totožnosti vojáka, ale bez úspěchu. Dle nemocničních záznamů byli dne 9.května 1945 přijati do ošetření dva sovětské vojáci, z nichž jeden jménem Vasil Arlov zemřel a druhý Jurij Andronov byl propuštěn z nemocnice. Který z těchto dvou bojoval svůj poslední boj u Rymic již nezjistíme.

Lékařská zpráva o padlých vojácích dne 6.5.1945 u obce

R y m i c e

1. P i c h r t Česlav Vasiljevič - Rosia - Voroněžská oblast, Senvičejský rajon.
Levá polovina tváře roztržena granátem, od kořene nosu až po levý boltec ušní. Vojín.
 2. T o m á š Alexandr /černovlasý, černé vouska; Na přechodku v levé krajině tylní asi 5 cm za uchem výstřel široce zející s výhřezem mozku/. Vojín.
 3. V a r g a Štefan - pod bradou vstřel s opáleným okrajem, výstřel vychází u kořene, široce roztríštěno je pravou čelist. V levé krajině inguinálního s výhřezem střev asi 8 cm dlouhá.
 4. F i r e n c Ján - rána pod levým koutkem oka asi 5 cm dlouhá zasahující spodinu lebeční.
- M u c h a Jaroslav - civil - narozen 6.6.1923 Lískovec č. 97. Tržná zhmožděná rána zející až na kost holenní na levé noze 25 cm dlouhá. Rána podvázána řemenem /ošetřil si ránu sám/ v polovině stehna. Příčně probíhající průstřel hlavy. Vstřel asi 3 cm v krajině spánkové - výstřel v pravé krajině týlní. Ruce ve vzpažení.

6. P r o k o p Josef /velitel/ - bodná rána pod pravým obloukem žeberním s lehkým vyhrěznutím jater. Ruce ve vysokém vzpažení.
7. Č e r v e ň Štefan - nar. 17.9.1923 Hutý - Lip-
tovský Mikuláš. Hladký průstřel v levém kloubu zá-
pěstí. Roztržštění pravé poloviny lobeční. Rána
počiná u kořene nosu v blízkosti konorálního švu
se končí. Rána na obě strany se rozvětňuje a kon-
čí na počátku pravé krajiny týlní. Kostí lebeční
roztržštěny a rozchlípany až 5 cm od sebe.
8. Č a p e k Evžen - strvola bez zřejmého poranění,
pravděpodobně zabít tlakem vzduchu.
9. M i c h a l k a Štefan - nar. 9.5.1921 - Nové Mě-
sto nad Váhem. Střelná rána v levém zátylku, kulka
pravděpodobně leží v hlavě.
10. Z i z e ň Ján - Tačevo - Velká Kírva. Bodná rána
probíhající pod pravým dolním žebrem, zasahující
kost močovou a nikde nevybíhající. Bodná rána z le-
vého nadbříšku vyúsťuje pod pravou čarou medioklari-
kalární z výhřezu příčného tračníku, poškozeno prav-
děpodobně srdce.

11. N e z n á m ý - na levé tváři bodná rána bajonetem a střelná rána v levé tváři s průstřelem za uchem. Rána v levém bérce nad místem zranění utažena řemenem.
12. A d o f Alexandr - bodná rána do levého podbříšku s výhřezem střev asi 4 cm široká. Odřezání v pravé krajině hlavy.
13. N e z n á m ý - ručním granátem utržena pravá ruka v dolní polovině předloktí. Zásah střepinou do pravé strany hlavy./hudebník/
14. N e z n á m ý - průstřel z kulometu v pravém boku asi 3 cm pod klíčkem, bodná rána bajonetem protínající velké cévy před dýchavičnou trubicí. Pravá paže v horní polovině přerážena - pravděpodobně si ji sám pověsil na řemen.
15. P o v o d a Julius František číslo leg. 383/1 kontrolní číslo 18910 - bodná rána v pravé přední čáře dva prsty pod obloukem žeberním.
16. T o b i s Josef - nar. 7.3.1918 Kluknava - levá očníce střepinou granátu proražena a rána zasahuje spodinu lebeční.

17. Š e d í k Pavel - Velká Bytča u Žiliny. Mrtvola leží hlavou na pravém boku, hrudním košem u zadní pneumatiky pod autem zhořeným, které zasáhla střela pancéřové pěsti. Lebka roztržena, tělo ze 4/5 ohořelé a zuhelnatělé.

Ohledání padlých provedl Dr. Josef Kaňa rymický občan ve spolupráci se členy hasičského sboru, zejména s Františkem Horákem.

Za jména " n e z n á m ý " se dodatečně podařilo zjistit tato jména:

K u r y l i a k	Štefan
H r a d i s k ý	Josef
H o l u b	Jaroslav

ovšem nezjistilo se, komu které patřilo.

Vzpomínky žijících účastníků boje o Rymice

Anton J u r č o

Narodil jsem se 22.11.1923 v Tepličce nad Váhom, kde jsem také chodil do školy. Bylo nás celkem 8 sourozenců. Otec pracoval jako železničář, matka byla v domácnosti. Mimo to jsme měli malé hospodářství, na kterém jsem po vychození školy pracoval.

K I. čs. armádnímu sboru jsem se dostal 25.11.1944. V této době přešla velká část slovenských vojáků do řad čs. armády, jež vznikla v SSSR. Byl jsem zařazen do dělostřeleckého pluku ke spojovací četě. S touto jednotkou jsem se zúčastnil těžkých bojů u Jasla. Z Jasla jsme postupovali směrem na Prešov, Starou Ľubovňu, Kežmarok do Popradu. Velmi urputné boje byly o Liptovský Mikuláš. Po osvobození města ustoupili Němci až k Vrútkám, kde se opevnili na vrchu Polom. Po zdolání této překážky jsme postoupili přes Žilinu, Pov. Bystricu, Púchov až do Vsetína. Další postup byl do Holešova, kde jsme dorazili dne 6.5.1945.

V poledních hodinách vyjela naše spojovací četa pod velením rotného Josefa Prokopa směrem k Rymicím. Tehdy jsem ovšem neznal jméno této obce, kde na nás čekalo tak hrozné překvapení. Jeli jsme na dvou autech. Seděl jsem na prvním vozidle. Po ujetí asi 3 km

jsme najednou spatřili německého vojáka částečně schovaného v zákopu. A okamžitě se rozpoutala prudká palba ze všech stran. V hrozném momentě překvapení vyskakujeme z auta a snažíme se dostat do příkopu. Velitel Josef Prokop byl zasažen mezi prvními a pravděpodobně ihned mrtev. Opětujeme střelbu, která nabývá velké síly. Naše řady řídnou, neboť nebylo kde se ukrýt a docházelo nám střelivo. V prudké palbě dává des. Antonín Kačírek rozkaz k ústupu. Pak i on je zasažen do hlavy. Z posledních sil se snažím des. Kačírka odtáhnout z tohoto hrozného místa. Nevím ani sám, jak se mi to podařilo. Já jsem zraněn vůbec nebyl a s des. Kačírkem jsem došel až do Holešova, kde jsem jej předal k ošetření. O osudu dalších spolubojovníků mně nebylo nic známo. Já jsem potom pokračoval v bojové cestě směrem na Prahu, kde jsem se dočkal konečné svobody.

Štefan B e l l o ň

Narodil jsem se 7.11.1921 v Makově okres Čadca. Doma nás bylo 7 dětí. Otec pracoval jako lesní dělník, matka v domácnosti. Když mi bylo 12 let, nastoupil jsem do služby k sedlákovvi v Rychalticích okres Místek, kde jsem chodil i do školy. Celé moje mládí bylo poznamenáno těžkou prací. Před nástupem vojenské služby jsem pracoval jako stavební dělník.

V květnu 1944 se na celém Slovensku vzrůhal partyzánský boj proti německým okupantům. Naše jednotka byla nasazena na východní území tehdejšího Slovenského štátu na potlačení partyzánské činnosti. V prostoru Vranova nad Ĥoplou operovala partyzánská skupina "Čapa-jev", jíž velel Ľudovít Kukorelli. Zde jsme si uvědomili, že naše místo je po jejich boku proti společnému nepříteli - německým fašistům. Vstoupili jsme do řad partyzánů. Byl jsem zařazen do partyzánské brigády "Stalin", které velel sovětský důstojník Šukajev. V únoru 1945 přechází partyzánská jednotka přes frontovou linii a vstupuje do I. čs. armádního sboru, který již tehdy bojoval na našem území. Byl jsem zařazen do spojovací čety 2. protitankového pluku. S jednotkou jsem se zúčastnil bojů o Liptovský Mikuláš, Vrůtky, Žilinu. Při postupu směrem na Vsetín si vzpomínám

na mladého partyzána Jaroslava Muchu, který se k naší jednotce přihlásil. Odjel s námi směrem na Holešov.

Bylo to 6.5.1945, kdy jsme na dvou nákladních autech vyjeli z Holešova směrem k Rymicům. Zde jsme se dostali do prudké palby německých vojáků, kteří byli kolem obce zakopáni. Byl jsem na druhém vozidle spolu s kamarádem Pavlem Šedíkem, se kterým jsem se dobře znal. Pamatuji se, že Pavel dostal přímý zásah a byl na místě usmrcen. Sám jsem ještě na autě utrpěl zranění, seskočil z vozidla a plížil se pryč z tohoto místa. Dostal jsem další zásah a nakonec jsem byl německými vojáky zajat. Odvedli nás spolu s dalšími do tvrze v obci, kde jsem byl ošetřen a vyalýchněn. Potom spolu s Františkem Perníčkem odvezen autem do Letovic, kde nás naložili do lazaretního vlaku s německými raněnými vojáky. V Pardubicích nás dali do nemocnice a tam jsem byl osvobozen.

Sám si nedovedu vysvětlit, jakým zázračným způsobem jsem byl zachráněn. Zahrála si zde zřejmě náhoda, které pro mne znamenala život.

VZPOMÍNÁME...

Alexandr A d o f

Náš syn Alexandr je z pěti dětí. Narodil se dne 14.11.1920 v Terešově. Byl hodný a vzorný syn. Pět let chodil do školy se vzorným prospěchem, potom se tři roky učil a vyučil se fotografem. V práci byl příkladem ostatním. Miloval rodiče, zejména matku, která dodnes tiskne jeho posmrtnou košili i s jeho vlastní krví.

Dne 15.3.1944 byl odvezen do války a v posledních dnech války dne 6.5.1945 padl.

Denně vzpomínáme na naše dva drahé syny, o které jsme přišli. Těžko jsme je vychovali, druhého syna odtáhli Benderovci z domova, ani nevíme, kde je jeho hrob.

Děkujeme Vám, že vzpomínáte s námi na našeho drahého syna. Na hrob položte za nás kytíčku vzpomínek.

Ve Zličíně, 26.8.1974

Matka a otec Adofovi, rodiče.

Evžen Č a p e k

Vážení přátelé.

Předem mého dopisu Vám srdečně děkuji za péči a obětavost s jakou pečujete o hrob padlých ve Vaší obci.

Evžen Čapek se narodil dne 18.4.1919 v Kyjevě v SSSR. Byl vyučen řezníkem, naposled bydlel ve Straklově okres Dubno na Volyni. Zde měl jeho otec řeznický krám.

Po vypuknutí 2. světové války jsme narukovali tři bratři: Antonín, Vladimír a já Jan, rovněž dva synovci mladí chlapci Evžen syn Václava a Rostislav syn Josefa. Shodou okolností padli oba, Rostislav první den, když jsme přišli na frontu a Evžen, jak již víte poslední den války.

Co se týká "Ženi", jak jsme mu říkali, byl veselé povahy, živý chlapec, měli jsme ho všichni rádi. Měl hodně kamarádů i kamarádek. Co se týká vojny, tak jsme o sobě nevěděli. On sloužil v jiné jednotce a já také v jiné. Manželka říká, že ještě 1.května 1945 byl doma a jak se těžko loučil, snad to všichni cítili, že je to poslední. Co se týká jeho rodičů, oba již zemřeli. Evžen má ještě bratra, ale oni se vůbec neznali, protože Evžen narukoval a ten druhý se teprve narodil.

S pozdravem Jan Čapek, Spořice 284

Štefan Č e r v e ň

Narodil se 17.9.1923 v obci Hutý okres Liptovský Mikuláš. Pocházel ze 6 sourozenců, jeho otec byl skle-
něřem, matka v domácnosti. Po vyjití školy, do které
chodil v Hutých, začal pracovat. Naposled pracoval ja-
ko dělník v Ružomberku.

V roce 1944 odchází na pomoc Slovenskému národnímu
povstání do povstaleckých míst Staré Hory. Když je to-
to povstání potlačeno, vrací se krátce domů, ale již
v únoru 1945 přechází frontovou linií a v Popradu se
hlásí k I. čs. armádnímu sboru. S touto jednotkou se
Štefan Červený zúčastnil těžkých osvobozovacích bojů.
Žel jeho mladý život končí dne 6.5.1945 právě u Vaší
obce.

Bratr František

Štefan M i c h a l k a

Narodil sa 9.5.1921 v Novém Meste nad Váhom. V škole býval vždy vyznamenaný a celkove mal dobrú povahu. Bol spoločenský a mal zmysel pre zodpovednosť, spravodlivosť a pritom veľmi obetavý. Mal autoritu v rodine a požíval nevšednú úctu celej dediny.

Bratovou smrťou sa zrútil pilier našej rodiny, ktorý nebolo možno nahradiť, a preto je nám za ním ešte stále veľmi ľúto. Dovolím si tvrdiť, že i spoločnosť stratila v ňom jedného z najoddanejších vlastencov. Pri spomienke na neho so slzami v očiach vyčítam osudu, ktorý ho tak strašne prenasledoval, ale v zapätí ďakujem za jeho nezištnú obetavosť i ostatným padlým hrdinom, ktorí neváhali položiť na oltár vlasti to najdrahšie čo mali.

Srdečne Vás zdravím a mnoho úspechov v práci

Vám želá

R. Šlamiaková, Sečovská 12,

Bratislava

Jaroslav M u c h a

Jaroslav Mucha se narodil 6.6.1923 v chudé valašské obci Leskovci u Vsetína. Pocházel z dělnické rodiny, ze 6 sourozenců. Otec byl okresním cestářem, matka v domácnosti. Po ukončení školní docházky pracoval ve službách u sedláků. Pak pracoval u různých tehdejších firem. Posledně pracoval u firmy "Baťa" ve Zlíně. Odtud byl totálně nasazen do Ostravy k firmě Südbau a to od 29.10.1943 až do konce roku 1944. Odtamtud uprchl, nějakou dobu se skrýval doma, protože byl hledán, z domu odchází a skrývá se u známých. V té době v okolí sílí partyzánské hnutí. V naší obci se usídlila partyzánská skupina Jana Žižky. Usídlila se v nedalekém mlýně pasekáře Jana Juříčka č. 67. Pomocí jiných kamarádů se seznamuje se skupinou i on. Pomáhá při různých akcích, obstarává potraviny, potravinové lístky, kuřivo a při různých letákových akcích. Tato skupina je prozrazena a dne 3.4.1945 Juříčkův mlýn vypálen a rodina postřílena. Zahynulo všech 5 členů rodiny Juříčkových a 3 partyzáni. Větší část partyzánů den před osudným dnem odešla na akci. Jiným dvěma sovětským partyzánům se podařilo zachránit při vypalování oné usedlosti. Dne 4.5. 1945 je naše obec osvobozena příslušníky čs. armádního sboru v SSSR.

Bratr přichází domů a navazuje kontakt s těmito

příslušníky. Ještě téhož dne odchází s nimi jako dobrovolník. Od 4.5.1945 není o něm zpráv. Po skončení války je hledán státním rozhlasem, avšak bez výsledku. Při rozhovoru s vojáky je nám řečeno, že cílem jejich je naše hlavní město Praha. Počátkem července 1945 se dovídáme, že ve Vaší obci Rymice padlo 17 příslušníků naší armády. Hledáme i ve Vaší obci a zde nalézáme jeho totožnost. V pozůstalosti na MNV je nalezena jeho pracovní legitimace. Podle fotografie na legitimaci konečně jej nalézáme ve společném hrobě.

Tím se stala obec Rymice pro nás oním poutním místem a každoročně v den této smutné události cílem naší cesty. Měli jsme možnost mnohokrát poznat, jak pečují Vaši lidé o jejich společný hrob, s jakou láskou a pozorností je vždy velmi pečlivě upraveno jejich místo posledního odpočinku. Jsme si vědomi, že nebojovali nadarmo. Čest jejich památce.

Za celou rodinu Muchovu bratři

Miloš a Ladislav Muchovi

Česlav P i c h r t

Narodil se 15.7.1919 jako syn zemědělce v obci Skliň na Volyni v SSSR. V zemědělství také pracoval.

Po napadení Sovětského svazu Němci se Česlav Pichrt přihlásil do armády, kterou zorganizoval a velel generál Ludvík Svoboda. V armádě byl spojařem.

Po těžkých bojích se dostal do Československa a určitě se těšil jako všichni, že konečně bude konec války. Bohužel se toho nedožil. 6.5.1945 padl u Rymic.

Za rodiče dcera

Vlasta Novotná

Olbramovice 139

okr. Znojmo

Július P o v o d a

Podpísaná vdova Katarína Povodová, bytom v Levi-
ciach, Tekovská 2B/7 odpovedám na Váš dopis z 8.5.
1974 a zároveň Vám zasielam aj stručný životopis
mojho manžela Júliusa Povodu, ktorý padol dňa 6.5.
1945 vo Vašej obci.

Július Povoda nar. 11. októbra 1911 v obci Nová
Baňa okres Zvolen. Pochádzal z mnohoročnej robotníc-
kej rodiny. Vyučil sa za stolára v Tek. Lužanoch, kde
aj býval a tam sa i oženil. Ako stolársky remeselník
a ako čestný človek bol obľúbený a vážený. Bol demo-
kratického zmýšľania. Kde bolo treba pomôcť, tam bol
medzi prvými.

Na front narukoval začiatkom júla roku 1944 z Tek.
Lužian do Komárna. Od toho času som o ňom nemala žiad-
ne správy. Až 9.3.1946 som obdržala z Prahy potvrdenie
ako doklad od Doplnovacej správy 1. čs. sboru v ZSSR,
že moj manžel ako vojak v zálohe konal voj. službu
v čsl. zahr. armade v dobe od 18.11.1944 až do konca
vojny. Číslo jeho kmeň. listu je 18910.

O jeho smrti som sa dozvedela až koncom augusta
roku 1945 a to z rozhlasu, ktorý hlásil mená padlých
vojakov vo Veľkej vlasteneckej vojne.

Za Vašu krásnu myšlienku na zachovanie pamiatky
mojho manžela, ako aj všetkých padlých bojovníkov,

ktorí položili svoje životy za blaho a slobodu svojej milovanej vlasti, Československej republiky, Vám zo srdca ďakujem.

Zostávám s pozdravom

vdova Katarína Povodová

Pavel Š e d í k

Syn Pavel bol narodený 8.mája 1920. Bol veľmi milý a dobrý chlapec. Chodil do školy u nás v osade. Už ako malý chlapec bol veľmi nadaný a v škole bol dobrým žiakom. Keď skončil základnú školu chcel ísť na meštianku. Ale ako, keď nemal peniaze na knihy. Tak Paľo ostal doma. Robil a naďalej mi pomáhal dorábať chlieb na poli.

U nás sa ťažko žilo. Čo si kto vyrobil na svojom poličku z toho žil. Mala som dvoje deti. Dcéru Štefániu a syna Pavla. Bývali sme aj so starou matkou v drevennom domku v osade Setechov. Dňa 1.októbra 1941 nastúpil základnú vojenskú službu v Lipt.Mikuláši. Odtiaľ bol preložený do Žiliny. V žilinských kasárňach získal hodnosť čatára.

Pred ukončením základnej vojenskej služby bol na dovolenke a tak mi hovoril: "Mamička, neboj sa prídem už za pár dni domov a pristavíme si ešte aspoň jednu izbičku". Odišiel a viac som ho nevidela. Pred skončením základnej vojenskej služby bol odvelený na ruský front. Odtiaľ prešiel k československej armáde, s ktorou sa zapojil do bojov v SNP.

Cez hrozné vojnové obdobie som každý deň čakala aspoň na správu, či je živý a zdravý. Bolo už po vojne, čakala som, ale tento čas čakania trvá do teraz.

Matka

Josef T o b i s

K Vašmu listu zo dňa 8.5.1974 zasielám Vám ako brat padlého krátku informáciu.

Brat Jozef, nar. 5.3.1918 v Kluknave, bol najmladší syn rodičov, lažko vychovaný, výnos poľnohospodárskej pôdy bol nízky, lebo celá poľnohospodárska pôda nachádzala sa v horskej oblasti. Súrodenci zomreli skoro vyhladovaní, starší sme odišli za prácou do rôznych kútoch sveta. On ako najmladší ostal doma, lebo rodičia boli prestarí a na poli bolo potrebné pracovať. Žil sa takto nedale a preto sa rozhodol príležitostne pracovať u rôznych zamestnávateľov, aby uživil seba a svojich rodičov.

Dňa 26.2.1945 bol prezentovaný u čs. vojenskej jednotky v ZSSR, statočne bojoval za krajinu našu vlasť. Dňa 6.5.1945 padol, ako aj sami viete, vo Vašej obci. Ozať skutočne môžeme konštatovať, že mŕtvy Jozef Tobias bol statečný a veľmi nadaný človek. Rád veľa čítal, pomáhal iným občanom radami, starším vychádzal v ústrety svojou fyzickou prácou, takže pre jeho dobré vlastnosti mal v obci dobrú povesť, bol veľmi obľúbený a preto aj dnes jeho rovesníci a starší, ktorí ho poznali stále na neho v dobrom spomínajú.

V obci Kluknava chystá sa vystaviť malý pomník padlým v II. svetovej vojne a on ako obľúbenec svojho

rodiska je navrhnutý na prvé miesto na tabuli. Menovaný Jozef Tobis mal výhľady pre založenie rodiny skromne, ale skutočne naplnené ideálmi socialistického živobytia.

Kluknava, 10. júla 1974

brat Štefan Tobis

Alexandr T o m á š

Vězení přátelé.

Uvítali jsme myšlenku, se kterou přicházíte a které svědčí o Vaší úctě k těm, jež položili životy pro naši svobodu a lepší zítřek.

Bratr Saša se narodil dne 30.8.1921 v obci Kvasilove okres Rovno na Volyni, v rodině středního rolníka jako čtvrtý syn. Zaměstnání jsme byli doma na vlastním soukromém hospodářství.

Po příchodu fronty v únoru 1944, kdy už Němci museli ustoupit, byli přiřazeni jmenné seznamy a všichni muži od 18 do 50 let jsme 1. března nastoupili do nákladních vlakových souprav a byli jsme dopraveni do Jefremova v Tulské oblasti k čs. vojenské jednotce. My všichni čtyři bratři jsme byli zařazeni k 2. paradezantní brigádě. V Jefremově jsme prodelali bleskový výcvik a kolem 1.května 1944 jsme se přesunuli blíže k frontě do Proskurova v Tarnopolské oblasti. V Proskurově se doděleval intenzivní peší výcvik a navíc noční orientační pochody.

V prvních dnech měsíce září jsme opouštěli Proskurovo. Byli jsme dopraveni k Přemyšlu a po dvou nočních pochodech jsme dorazili do prostoru kolem Kresna, kde už byl celý armádní sbor čs. vojenské brigády zařazen

do fronty směrem na Duklu. Tam jsme byli asi 3 týdny v útočných a obranných bojích v pomalém a těžkém postupu k čs. hranicím. Na začátku října naše druhá brigáda byla soustředěna kolem polního letiště u Krosna a každý večer po částech dopravována na Slovensko na pomoc národnímu povstání. Saša letěl na Slovensko celkem 4x a vždy s neúspěchem na prostříleném stroji se vraceli až ke Lvovu.

Bratr Saša byl přidělen jako spojař-radista k II. dělostřeleckému pluku. U této jednotky byl až do dne 6.května 1945, kdy jak již je Vám známo padl v boji u Vaší obce.

Těším se s Vámi na shledanou

Antonín Tomáš, bratr

Z á v ě r

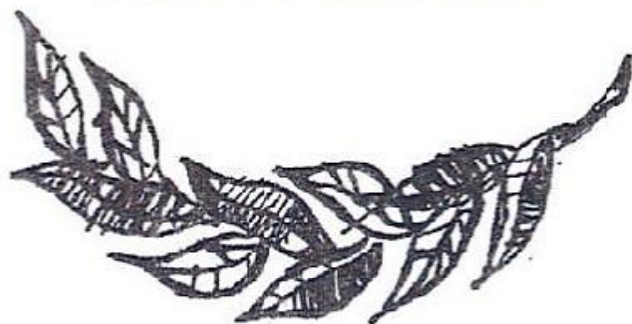
Den 6. května 1945 se nesmazatelně zapsal do historie naší obce. Každý rok se při příležitosti této tragické události schází velké množství rymických občanů a příbuzných po padlých, aby u společného hrobu a potom na místě boje u prostého travertinového pomníčku uctilo jejich památku. Na jeho mramorové desce je tento nápis:

Německými okupanty
dne 6.května 1945 bylo na tomto místě
ubito 17 příslušníků čsl.
zahraniční armády v SSSR.
Kdo za vlast umřel, neumírá.

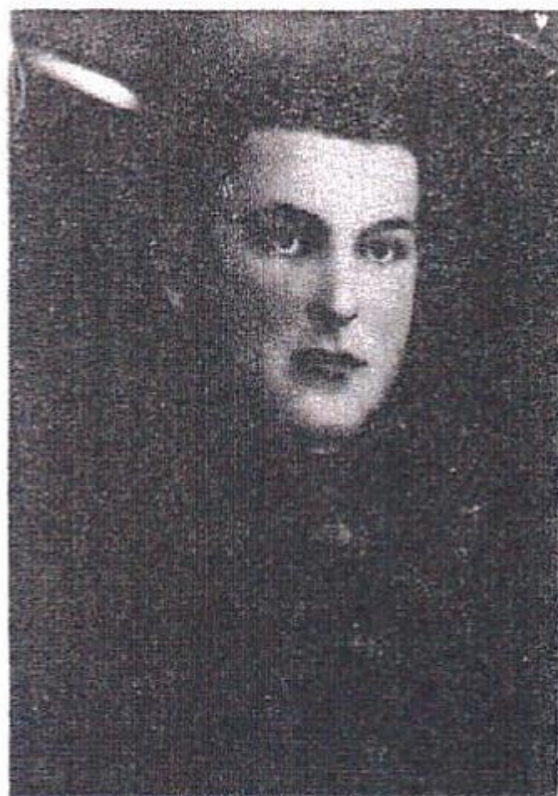
A právě poslední slova by se měla stát výrazným momentem pro nás všechny. Tento den by nám všem měl připomínat nejen velikost těchto obětí padlých hrdinů, ale také hlavní podmínku pro zdárné a bezpečné budování a rozvoj naší socialistické vlasti - mír.

Rymičtí občané budou v letošním jubilejním roce s oprávněnou hrdostí hodnotit 30 let mírové práce pro zvelebení naší obce. Nebylo vždy snadné všechny náročné úkoly splnit. Pod vedením VO KSČ a za účinné pomoci MNV, všech složek Národní fronty a občanů byly provedeny akce, jejichž bilance je velkolepá.

**KDO ZA VLAST
UMŘEL,
NEUMÍRÁ.**

Michalka Štefan

Šedík Pavel

Povoda Julius

Čapek Evžen

Adolf Alexandr

Hradiský Josef

Červen Štefan

Tobis Jozef

Pichrt Česlav

Mucha Jaroslav

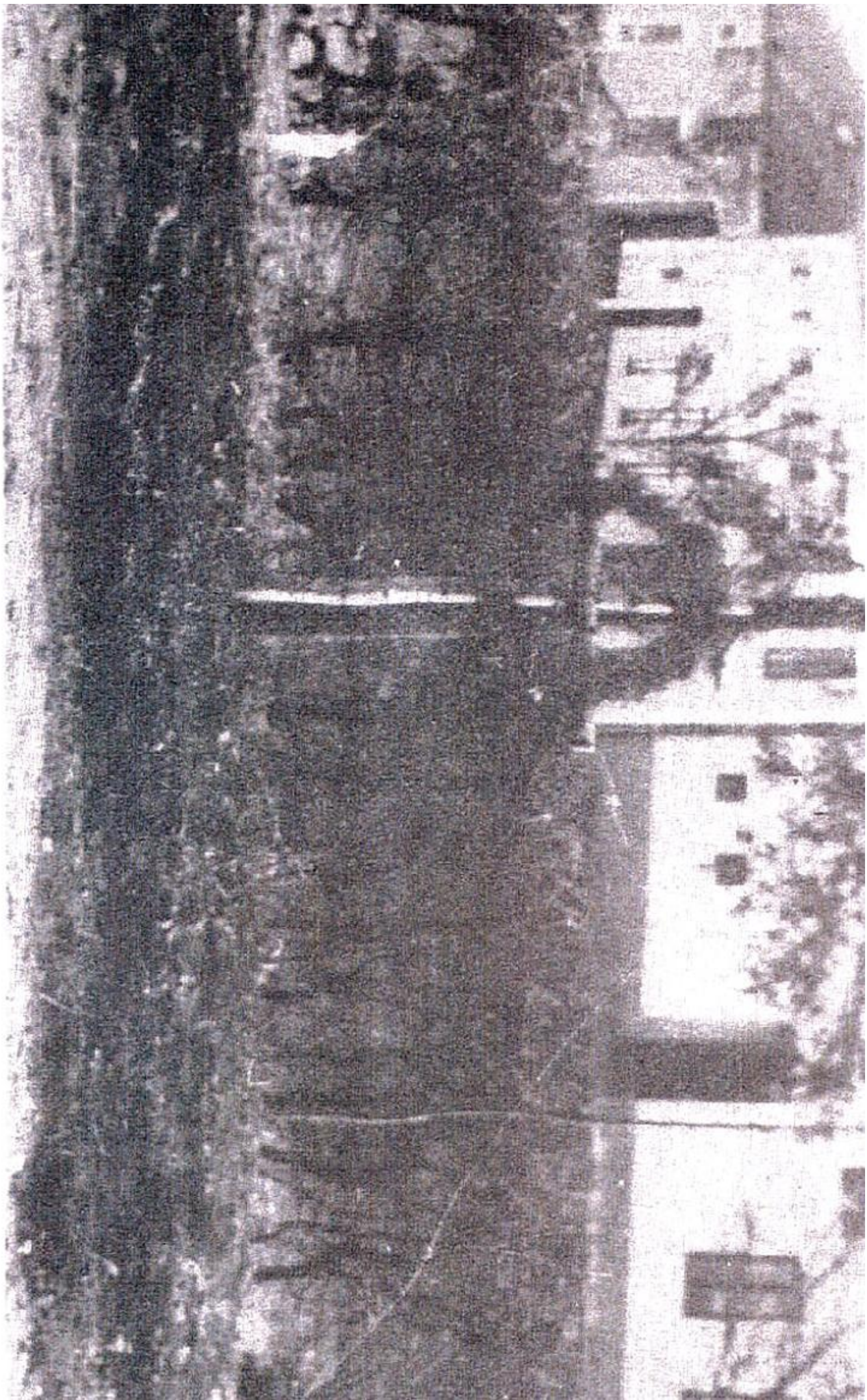
Tomáš Alexandr

při z těch, kteří přežili, při setkání po 25 letech. Zleva: s. Jurčo, s. Kačírek
 a s. Perníček

Společný hrob padlých vojáků

Původní křížek na společném hrobě

Z KRONIKY OBCE. Vydal Místní výbor pro kulturu ONV v Kroměříži č. j. 426-11-W-1975. Tisk Sdru-
žení závodní klub ROH Holešov - 65/75.